

# KOROŠEČ

Uredništvo in upravništvo v Velikovcu.

List izhaja vsak torek in petek.

Naročnina znaša: celoletno 12 K, polletno 6 K, četrletno 3 K.

Velikovec, 13. aprila 1920.

Cene inseratom: enostopna petivrstna ali nje prostor 1 krono. Uradni razgiasi po 2 K. Pri naročilu nad 10 objav popust.

## Spored za ženski shod v Velikovcu 18. t. m.

ob priliki občnega zbora Zveze žen. društev.

1. ob 10. uri služba božja v mestni župnijski cerkvi. Igra vojaška godba.

2. ob 11. uri slavnostno zborovanje na vrtu meščanske šole. Nastopijo govornice iz raznih delov Koroške.

3. ob poldveh zborovanje delegatinj v prostorih čitalnice.

4. ob poltreh gledališka predstava na slavnostnem prostoru.

5. po igri prosta zabava; nastopijo pevski zbori, igra vojaška godba.

Posebni vlaki za udeležence:

|   |               |
|---|---------------|
| Dravograd-odhod ob 7. uri 44 min. zjutraj |               |
| Guštanj-prihod                            | „ 8. „ 2 „ „  |
| Prevalje                                  | „ 8. „ 18 „ „ |
| Pliberk                                   | „ 8. „ 53 „ „ |
| Metlova                                   | „ 9. „ 2 „ „  |
| Vel.-Sinčav.-prih.                        | „ 9. „ 21 „ „ |

Odhod vlaka iz Sinče vasi proti Dravogradu ob 5. uri popoldne. (Glede povratka se mogoče še drugače ukrene.)

|                                    |                  |
|------------------------------------|------------------|
| Žel. Kapla-odhod ob 8. uri zjutraj |                  |
| Rebrca-prihod                      | „ 8. „ 12 min. „ |
| Miklavčevo-prih.                   | „ 8. „ 22 „ „    |
| Žitara vas                         | „ 8. „ 27 „ „    |
| Goselna vas                        | „ 8. „ 37 „ „    |
| Dobrla vas                         | „ 8. „ 42 „ „    |
| Sinča vas                          | „ 8. „ 53 „ „    |

Iz Sinče vasi se odpelje vlak proti Železni Kapli ob 7. uri zvečer. Velja novi čas. Občni zbor se bo vršil ob vsakem vremenu.

Sestre! Nasprotniki naše mlade, tako lepo se razvijajoče organizacije širijo vesti, da je naš shod prepovedan. S svojimi lažmi hočejo napraviti zmešnjavo v naših sklenjenih vrstah. Naša dolžnost je, da se shoda udeležimo vse in pokažemo svetu, da znamo same zastopati svoje zahteve in ne potrebujemo nobenega jerobstva več!

## Taki so!

Neverjetna, a vendar resnična je vsebina tega zapisnika. V njem se zrcali vsa nemčurska bestijalnost. Zapisnik je spisan dne 25. junija 1919. po izpovedbi g. Ivana Schwarz, najemnika pri Klobasu v Rutah, okr. glav. Velikovec, pristojnega v občino Vobre pri Velikovcu. Predmet: Podivjanost nemških vojakov. G. Ivan Schwarz, pozvan, da izpove resnico, izpove sledeče: Dne 23. aprila 1919

sta prišla k meni dva nemška orožnika ter sta sme aretirala radi pobiranja podpisov za Jugoslavijo. Peljala sta me v Št. Štefan pri Velikovcu. Tja grede me je eden večkrat udaril s palico močno po glavi. Med potom sta iz strahu, da bi jima ne ušel, poklicala na pomoč še štiri nemške vojake. Pri Sv. Štefanu me je zaslišal nemški nadporočnik in me nato dal zapreti v neko sobo. Tja je prišel folksverovec König iz St. Vida ter me je udaril z ročno granato po glavi, da se mi je ulila kri in je zaupil nad menoj: „Du windischer Hund“. Nato je prišel k meni posestnik Jožef Klančnik od Sv. Štefana in me je vprašal, kdo mi je dal pole za pobiranje podpisov za Jugoslavijo. Ko pa od mene ni mogel izvedeti ničesar, je naščuval name nemške vojake, ki so me začeli neusmiljeno na živinski način pretepati. Pretepevali so me od 14. do 20. ure z ročnimi granatami, puškinimi kopiti, s pasovi, z bajoneti in sploh z vsem, kar so dobili v roke. Bil sem ves v krvi. Onesvestil sem se popolnoma. Ko sem se zavedel, pridejo po mene trije nemški vojaki in me peljejo na prosto. Tu mi zaukažejo, da moram zavpiti trikrat pred vsako hišo: „Hoch Deutschland, nieder mit Jugoslavien“, ker drugače mi bodo zabodli v prsa oster nož, ki ga je eden od njih držal v roki. Pri vsakem kriku me je vojak udaril s puškinim kopitom s pripombo: „Wirst besser schreien, du windischer Hund!“ Peljali so me nato v sobo, kjer so zahtevali, naj se slečem. Rekel sem, da tega ne storim. Slekli so me s silo, privezali me na stol, na kar so me začeli vsi trije vojaki neusmiljeno pretepati s pasovimi konci (zaponkami-Schnalle). Pretepevali so me dobre pol ure. Bil sem po celem telesu popolnoma razmesarjen in ves krvav. Ker niso imeli nobenega pravega zapora in me tudi mrtvašnici še niso zaupali, so me zvezali s telefonsko žico (dratom). Najprej so mi zvezali roke na hrbet, potem noge in nazadnje so mi ovili žico po celem telesu, tako da se nisem mogel ganiti. Tako zvezanega so me vrgli na klop, kjer sem ležal do štirih zjutraj. Ko so me odvezali, sem bil tako otekel, da sem komaj hodil. Od St. Štefana so mepeljali v St. Martin k „soldatenratu“. Tukaj pa niso vedeli, kaj naj napravijo z menoj. Pri Špajzarju pa so me vojaki zopet začeli pretepati z ročnimi granatami, tako da me je pri vsakem

udarcu polila kri. Tukaj pa se me je usmili nemški četovodja Kechel ter me je rešil teh lopovov. Odpeljal me je v Št. Vid, kjer sem bil štiri dni v sodnijskem zaporu Hrano sem dobival samo enkrat na dan, in sicer pol litra juhe (tople vode) brez vsake prikuhe ali kruha. Prečital in podpisal: Janez Schwarz, l. r. Poročnik Josip Reichmann, l. r. zapisnikar. Kdor temu zapisniku ne verjame, naj vpraša podpisane ali pa naj pride v šolo v Loče ob Baškem jezeru, kjer bo čital izvirnik.

Josip Reichmann, učitelj v Ločah.

## Iz cone B.

Dr. Lemež bo odstopil. Skregala sta se menda s komandirajočim angleškim generalom Govori se, da mu bo sledil dr. Derflinger ali pa Hönlinger.

Boljševiki se zbirajo javno v „Massgarten“. Meščanski krogi živijo v velikem strahu. Trgovci pa sodijo, da bodo v slučaju boljševikih nemirov zasedli Celovec Jugoslovani.

Dr. Angererju se tla tudi že majajo. Celo njegovi lastni pristaši mu že ne verjamejo več ter mu očitajo, da je zakrivil, da so zasedli lani Jugoslovani Celovec.

Nacijonalisti poskušajo izpodriniti vse boljševike iz folksvera. Boljševiki pa pošiljajo iz svojih vrst zmiraj več ljudi za novo državno brambo. Revolucija v Nemčiji je našla tudi v Celovcu malo odmeva. Folksverovci so bili vsi pripravljeni. Posamezne častnike, kakor majorja Klimana, podpolkovnika gen. štaba Polacka itd. nadzorujejo zaupniki vojaškega svetnika Jobsta.

Tudi italijansko vojaštvo postaja nezadovoljno. Javno izražajo, da nočejo ostati dalje ko do jeseni (ni treba, pridemo mi prej). Bojevati se nočejo z nikomur več. Prepevajo revolucionarno pesem: „Bandiera rossa triomferá“. (Rdeča zastava bo zmagala.)

Čudne reči nas še čakajo. Pa le mirno kri, kakorkoli se svet suče, za nas Jugoslovane postaja položaj vsak dan boljši. Bog je očitno z nami!

## Hinavščina in laž.

Avstrijci tarnajo po shodih, v državnem zboru in pri antantni komisiji v Celovcu, da se pri nas Nemcem strašno slabo godi. Če človek, ki mu razmere niso znane, bere te iz-

jave, si mora misliti, da mi Nemce deremo. Zadnji čas se je deželni glavar Lemež zopet pritoževal pri zastopniku švicarske telegrafske agencije, da slovenska uprava na Koroškem ni nič drugega ko neprestano zatiranje Nemcev. Korajžo pa imajo ti ljudje, da si upajo tako lagati, to jim moramo priznati. Slovenci tega nismo vajeni. Če bi se hoteli mi tako nesramno lagati, bi običali sredi govora in zarudeli do ušes.

Povsod in na vse načine nas hočejo spraviti ob dobro ime. Toda sreče nimajo. Ves svet jih pozna in ve, da se jim ne sme ničesar verjeti. Najbolj kričijo seveda oni, katerim bo v Celovcu kmalu odklenalo. Šumi je tudi med temi. Kakor so kmetje pri nas veseli, da so rešeni Šumijeve „Viehverwertung“, tako tudi kmetje v coni B že težko čakajo na rešitev. S Šumijem bosta „vandrala“ tudi Lackner in njegove „Štimce“, ki so ves čas farbale Celovčane in kmete iz celovške okolice.

Naj se lažejo do zadnjega trenutka, pa glasovalni dan bo zanje sodnji dan.

### Nikdar ne!

Nemško-avstrijski listi troštajo prebivalstvo, da mu bopo preteku 10 let šlo bolje za vsakdanji kruh.

Od nas pa, ki imamo toliko živeža, da nam ni treba gladovati, pa pričakujejo, da bomo glasovali za Nemško-Avstrijo in potem 10 let gladovali. Takšni norci pa vendar nismo! Slovenski delavec.

### Pozor.

Vrnivši se begunci so, kakor slišimo od zanesljive strani, dobili od nemških priganjačev ukaz, da morajo vsepovsod razširjati trditev, da pridejo Nemci nazaj in da bodo pri glasovanju gvišno zmagali, seveda vse to z namenom, da bi begali naše ljudstvo. Opozorjamo naše pristaše na ta način nemške hujskarije s pripombo, da Nemci niti v sanjah ne morejo upati na zmago, tako dober je naš položaj, ker velikanska večina prebivalstva stoji za nami. Vedite, da so hujskači zoper našo državo plačani od nemško-avstrijske propagande.

Hujskače naznanjajte brezobzirno žandarjem!

### Prisropite k Jugoslovanski Matici!

## Gospodarstvo.

### Ekspropriacija (razvlastitev) veleposestev.

Ko smo začeli na Koroškem naše ljudi seznanjati z agrarno reformo, ki so jo zahtevali naši kmetje, in tudi dosegli, da se jih upošteva, ker tvorijo najmočnejši steber države, so Nemci in nemčurji naše ljudi slepili, da je vse le foparija. Pa glej čudo! Zemlja se že razdeljuje med siromašne in potrebne ljudi. Bogatinom se je odvzela, zato pa iz jeze pretijo, da bodo siromašni ljudje delali, bogataši pa, ko pridejo nazaj Nemci (pobožna

želja!) bodo žito poželi. Pa kmetje že vedo, kje je red in mir, kje se pravično in brez hujskarij dela, na nemški strah mislijo le še zajci in osli.

Neverjetni Tomaži, ki še sedaj trde, da bo ostalo vse pri „starem“, naj si pogledajo v „Službenih novinah“ razglašeno kraljevo naredbo o agrarni reformi in delni ekspropriaciji (razvlastitvi) veleposestev. Videli bodo, da bodo kmetje, ki so jim mar njihove kmetije, kmalu deležni dobrot agrarne reforme. Naredba, datirana z dne 12. febr. 1920, govori o delni razdelitvi veleposestev, ako je potrebna za javne interese, kolonizacijo in za osnavljanje in izpopolnjevanje malih kmetij, kar je za nas Korošce najbolj važno. Člen 3. določa, da imajo pravico v imenu malih kmetij zahtevati tako ekspropriacijo pristojni občinski agrarni odbori. Dalje določa ta naredba postopanje pri končni ekspropriaciji. Agrarni uradi morajo skrbeti, da se razvlaščeni deli veleposestev brez stroškov odpišejo na ime in v last posameznih pridobiteljev pri pristojnem zemljiškoknjižnem uradu (Grundbuchsamt). Glede odškodnine je določeno, da se uredi ta po zakonih za izvedbo končne ekspropriacije veleposestev. Do tedaj pa morajo vsi pridobitelji razvlaščenih zemljišč plačevati vsako leto letni prispevek v višini enoletne zakupnine, ki je določena za oddajo veleposestniških zemljišč v začasni zakup (štant). Eno četrtnino od te vsote gre državi za pokritje stroškov agrarne reforme, tri četrtnine pa pripadejo bivšemu lastniku. Pridobitelji teh zemljišč so oproščeni vseh taks.

Ta naredba je veljavna že od 12. febr. 1920. Izvesti jo mora minister za agrarno reformo. Veljala bo tudi za slovenski del Koroške. Radi bi vedeli, kdo je tako neumen, da ne bi z veseljem pograbil te prilike! Tisti, ki vam lažejo, da agrarne reforme ne bo, so agitatorji za Nemško Avstrijo, so plačani od grofov in baronov, ki se sami boje agrarne reforme. Kajti z agrarno reformo bo splavala po vodi njih slava. V obliki veleposestev so zašužnjevali do danes malega kmeta. Sedaj je tudi tega konec. Ne verjemite jim več! Delajo se vam prijatelje in se vam dobrikajo, v resnici pa hočejo uničiti vaše blagostanje, da ostanejo sami na površju. Ne privoščijo vam zemlje, hočejo, da ostanete še sužnji grofov in baronov, ker grofje in baroni so — Nemci. Radi bi, da bi naš slovenski kmet tudi še naprej delal, kakor bodo oni piskali.

Zahtevajmo takoj razvlastitev Rosenbergovih, Helldorfovih, Wittgensteinovih in drugih veleposestev!

### Zveza kmetijskih podružnic.

V Borovljah se je dne 25. marca t. l. ustanovila „Zveza kmetijskih podružnic za boroveljski politični okraj“. Glasom odobrenega poslovnika je njen namen predvsem skrbeti za skupno dobavo gospodarskih potrebščin in prodajo pridelkov, kakor tudi zastopati skupne interese podružničnih članov v smislu društvenih pravil.

Izvoljeno je bilo začasno načelstvo, obstoječe iz 6 članov, ki bo vodilo

posle zveze do sestave odbora, v katero pošlje vsaka podružnica po enega člana in enega namestnika. Ta odbor bo izvedel novo volitev načelstva na 3 leta.

Sprejete so bile naslednje resolucije: Zastopniki kmetijskih podružnic za boroveljski okraj smatrajo za potrebno in predlagajo:

1. da se ustanovi pri poverjeništvu za kmetijstvo kulturno-tehnični oddelek, ki bo prevzel izvršitev vseh melioracijskih del (osuševanje močvirja), ki so potrebna na Koroškem;

2. da se v svrhu pospeševanja kmetijstva nastavi pri vsakem okrajnem glavarstvu po enega kmetijskega strokovnjaka;

3. da se pospešijo predpriprave za agrarno reformo, zlasti odredi takoj vse potrebno, zadevno zakupa veleposestniških zemljišč in uredi vprašanje planinskih pašnikov;

4. zastopniki kmetijskih podružnic ugovarjajo proti določitvam maksimalnih cen na kmetijske pridelke tako dolgo, dokler iste niso upeljane tudi na druge gospodarske potrebščine (industrijsko blago);

Podružnice kmetijske družbe za boroveljski okraj se vabijo, da skličejo v doglednem času občni zbor, na katerem naj izvolijo tudi po enega odbornika in enega namestnika (§ 5 poslovnika) za „Zvezo kmet. podružnic za boroveljski okraj“. Ako žele predavateljev, kmetijskih strokovnjakov, naj to pravočasno javijo zvezi, ki jim bo iste po možnosti poskrbela. Navedejo naj pa, za katero panogo kmetijstva žele predavanj (za živinorejo, gozdarstvo, sadjarstvo, vrtnarstvo, čebelarstvo).

Poslovniki „Zveze“ so bili poslani vsem kmetijskim podružnicam v okraju.

### Poletni čas v Jugoslaviji.

Z 10. aprilom se je začel pri nas računati poletni čas. O polnoči med 9. in 10. aprilom se je premaknil čas za eno uro naprej. Letni čas bo trajal do 30. septembra. Kakor znano, so tudi druge evropske države uvedle letni čas.

### Aprovizacija in ubožna akcija.

Skrbimo, da ubožno ljudstvo ne bo stradalo! Začnimo s smotrem ubožno akcijo, kakor to dela Zveza ženskih društev, kar se tiče obleke! Pazimo na verižnike! Ti so največji agitatorji za Nemško Avstrijo. Odločilni krogi naj opozorijo osrednjo vladu na vse nedostatke pri aprovizaciji, ki jih ni malo. Vsaj najpotrebnejše naj bi se dobilo povsod. Dobro bo vplivalo, če bomo imeli zmiraj dovolj sladkorja, moke, kruha, petroleja in tobaka, posebno cenejšega.

### Davek na vojne dobičke.

Regent Aleksander je podpisal ukaz, s katerim stopa v veljavo novi davek na vojne dobičke, ki bo prav občutno zadel one, ki so obogateli med vojno.

### Novi kronsko-dinarski bankovci.

Iz Beograda poročajo, da je pride iz Prage zopet za 80 milijonov novih bankovcev po 40 K.

## Podjuna.

**Šmarjeta pri Velikoveu.** Evangelij nam pravi, da sta na Velikonočno nedeljo popoldne šla dva Jezusova učenca iz Jeruzalema v Emavs. Tja sta šla žalostna, nazaj pa vesela, ker se jima je prikazal Kristus.

Tudi velikovski Nemci in nemčurji so napravili na Veliko noč popoldne sprehod — ne v Emavs, ampak v Šmarjeto — da bi se tam pokazali in malo poagitirali za falirano Avstrijo. Dogovorili so se z nekaterimi važenberškimi „glavami“, in da bi več izdalo, so vzeli celo godce s seboj. Pa šlo jim je ravno narobe, ko onima dvema v evangeliju: tja prav navdušeno in veselo, nazaj pa klaverno in z jezo. Prišlo jih je še precej — kakšnih 150 z ženskami in otroki — tako, da jim je bila gostilniška soba pri Ripu pretesna in so postavili mize pred hišo kar čez cesto. Važenberških „glav“ se je udeležilo te „slovesnosti“ k večjemu kakih 15, kot prvi seveda Jur z Blata, neizogibni Mussak s svojo „boljšo“ polovico, grofov gozdar Fradt iz Trušenj, Kušar in hči Zali iz Homa, Pirker iz Zakamna in dva ali trije nemčurski fantje. Šmarješki Lavre z ženo pa je ljubeznjivo postregel gostom namestu gostilničarja Fortina—Ripla, ki se je pametno skrtil.

Že se je začelo navdušenje, poskusili so že nemško zapeti, kar pride kakih deset slovenskih fantov slučajno v vas. Zasedli so dolgo mizo in slovenske pesmi so se začele glasiti, da je bilo veselje. Nemčurjem so se daljšali obrazi in pobešali nosovi, da je bilo že smešno in pomilovanja vredno. Za tolažbo so plesali nekaj časa in ko se fantje le niso hoteli vzdigniti od mize, so odkorakali po malem, gruča za gručo, nazaj proti mestu. Seveda so si med potom, zlasti skozi Mrzlo vodo dali duška s hajlanjem, česar jim pa nihče ni zameril.

Slišali smo, da so drugega dne hoteli uprizoriti nekaj podobnega v Vobrah. Pa tudi tam so se namazali. Nemčurji, vaše slave je konec! Premislite si žel

**Grabštanj.** Že dalje časa se zgraža naše ljudstvo nad govorjenjem naših mladih finančnih stražnikov. Kjerkoli se jih sreča, povsod blebetajo v blaženi — italijanščini. Zdi se, da ne znajo več jezika onega naroda, ki jim reže vsakdanji kruh. Opomin ne pomaga nič. Res žalostno. Če se vas opomni, da govorite slovensko in daste dober vzgled tukajšnjemu ljudstvu, kar se od vas, ki ste uslužbenci kraljevine SHS, prav lahko zahteva, se smejete in ga zbadate z italijanskimi psovkami. Če vam res ni mogoče živeti brez tega jezika, zakaj ste prišli k nam? Idite, odkodar ste prišli. Lahki vas bodo sprejeli z odprtimi rokami. Pri nas pa imamo prostora samo za zavedne goriške Slovence — nikdar ne za lahone. Sram vas bilo!

**Pliberk.** Sem je prišla za nekaj časa žena učitelja Sorgo. Nikar ne more prehvaliti dobrot, ki se delijo v Celovcu, četudi njena zunanost priča popolnoma nasprotno. Pravi, da se v Celovcu vse dobi, samo denarja je treba. Denar seveda je pa malenkost, posebno v Nemški Avstriji, kjer ga delajo kolikor ravno treba. Čudno je le, da hodi ta žena v

to „peklenko“ Jugoslavijo. In vse tišči sem, četudi Nemške Avstrije ne morejo dosti prehvaliti. Zakaj vendar ne ostanejo tam?

**Sv. Štefan pri Velikoveu.** Na Belo nedeljo smo se prav dobro zabavali pri Likebu. Žensko društvo je mislilo napraviti majhno domačo veselico, a iz tega je nastala lepa manifestacija zavednih Slovencev iz vobrske in šentšefanske fare. Obiskali so nas tudi Velikovčani. Kdor je štel „Nemce“ na velikonočni pondeljek pri Špeku in Slovence na Belo nedeljo pri Likebu, se je lahko prepričal, da jih je bilo čisto „glih“. No, Nemci so zbobnali svoje ljudi iz celega okraja od Pustrice in Laboda do Krke in Drave, da jih je bilo toliko, mi pa samo iz dveh far. Kdor je imel še dosedaj strah, ga menda odslej ne bo imel več. Nas je več, samo tako širokih gobcev nimamo ko Nemci, zato manj kričimo.

„Döčle“ so prav dobro igrale „Jezo nad petelinom“, moški pa „Heroda“. Pela sta mladi vobrski in velikovski pevski zbor. Vobrskemu pevovodju častitamo, da je v tako kratkem času dosegel toliko uspeha. Pa še večkrat! Zmiraj pridemo gledat in poslušat.

**Galicija.** Čimdalje bolj raste pri nas zanimanje za ljudsko knjižnico. Imamo na razpolago že več lepih in zanimivih knjig. Izposojuje jih g. učitelj Fr. Lužnik. Segajte še bolj pridno po njih!

**Vobre.** Vrnili so se ti naduti revčki, ki so svojčas zbežali pred našo vojsko in pred pravico. Tudi oni, ki so komandirali, kako naj se rekvirira in pobija piemenska živina slovenskim kmetom, so že tukaj. Sicer naj bodo gotovi, da bo zato treba računa, ker vojna odškodnina je velika in to bo treba plačati.

Ne zamerimo fantom, ki so se v vojski navzeli te slabe navade rekviriranja brez plačila, pač pa takim, ki so skoraj ves čas vojske pohajali doma ter bogateli na račun onih na fronti, potem pa so hoteli kot komandanti spraviti vse slovenske kmete na nič. Dobro se še spominjamo, kako so si lansko pomlad razdelili slovenske kmetije. Kolmanc je hotel biti Havžar, Tomaž Mentl, Likeb neki drugi obergeneral, i. t. d. No, zato so pa doživeli tudi razočaranje. Celo leto so morali stradati v Nemški Avstriji. Tuje blago ostane tuje, zapomnite si to! Kar je tuje peče, vsaj na vesti, če ne drugje. Vas je peklo v želodcu . . .

Kaj pa ste dosegli stem, da ste tako besneli lani proti Slovincem? Nič, prav nič! Konec vseh koncev je bil, da ste se lepo ponižali in prišli nazaj prosit gostoljubja k — Slovincem. Kajti po božjih in človeških postavah nimate pravice, da se tako lepo ravna z vami.

**Grebinj.** Pred Veliko nočjo se je vrnilo nekaj zloglasnih folksverovcev (sedaj se vsak sramuje tega „junaškega“ titelna) z našim dovoljenjem na svoje domove. Mislili so, da bodo to delali s hruščem in truščem, kakor so bili prej navajeni, pa naši vojaki so jih kmalu naučili, da mora biti red na svetu. Pa glej čudo! Kjer so moški pametni, pa delajo babe zgago. Grebinske prismojene nemčurke so pripravile tem folksverovskim „junakom“ lep sprejem. In še večje čudo! Opazili smo kot vidno vo-

diteljico tega izzivanja ženo Helldorfovega nadgozdarja Loidna. Mogoče imajo pa nadgozdar Loidi, njegova žena, hčerke in smuljivo znani sin kakšne zveze s folksverovci? Ti so pač vse drugače nastopali, ko v korist barona Helldorfa. Uslužbenec bi pač moral, bodisi sam ali njegova žena, najprej zvesto služiti svojemu gospodarju, potem šele „hecati“.

**Kazaze in okolica.** Dne 3. t. m. smo imeli na Metlovi velik požar, ki je upepelil posestniku Al. Becelj hišo in gospodarsko poslopje. Rešili so z velikim naporom živino in nekaj pohištva. Vse drugo je zgorelo. Škoda se ceni čez 100.000 K. Bali smo se, da požar ne uniči cele Metlove. In res se je pokazal „rdeči petelin“ tudi pri Hvaču, pogorela pa je edinole drvarnica. Zahvaljujemo se sinškim in dobrolskim gasilcem, ki so takoj prihiteli na pomoč. Domačini so tudi požrtvovalno in neumorno pomagali gasiti, posebno pa Žmacarjev Juri.

**Mostič—Rajnek.** Koncem marca se je vršilo tukaj mezdnno gibanje tovarniških delavcev kemične tovarne na Mostiču. V to svrhu sta se vršila dva shoda: prvi dne 22. in drugi dne 25. marca. Govorila sta gg. Juhart in Möderndorfer. G. Juhart je razložil delavstvu politične razmere pri nas in v Nemški Avstriji. G. Möderndorfer se je potegoval za povišanje plače delavcem in je kot nadzornik tovarne potem tudi dosegel da je ravnateljstvo zvišalo plače moškim delavcem za 75%, ženskam pa za 65%. Delavstvo kemične tovarne na Mostiču se za to zahvaljuje imenovanima gospodoma za trud, ki sta ga imela, da sta pripomogla delavstvu do njegove pravice.

**Žitara vas.** Tudi pri nas trosijo ponoči umazane izdajalske letake, seveda brez uspeha. Povemo vam odločno, vi podkupljeni goljufi, da se zaman trudite. Tisti časi so minuli, ko so se dobili še glazi, talirji in fotografični aparati zastonj. Ne boste nas ujeli s svojo preneumno trditvijo, da je v Nemški Avstriji vsega dovolj; dobro vemo, česa je tam dovolj, namreč lakote in rekvizicij.

## Rož.

**Bistrica v Rožu.** „Korošec“ je v svoji 25. številki napadel nekega našega nemčurja, ki se je moral že enkrat zagovarjati pri naših oblastih zaradi hujskarije proti naši državi. Zakaj dopisnik ni povedal imena? Tega človeka dobro poznamo, imenuje se Pavel Jerolitsch. Ta grdoba je zadnjič, ob priliki seje, ki so jo imeli bistriški delavci, javno nastopil in predlagal, da naj se pri nas ukrene nekaj, da ljudje ne bodo več čitali slovenskega lista „Korošca“. Ta gospod „Nisemnič“ se je tudi drznil javno nastopiti proti vsemu, kar je slovenskega, in to pri nas, kjer je razen njega vse slovensko. Le počakaj, gospod „Nisemnič“ naše oblasti ti bodo že pristrigle tvoj ošabni greben. Pojdeš še tudi ti malo pogledat za svojim prijateljem Blatnikom!

**Podpirajte Jugoslovansko Matico!**

## Nemška Avstrija.

### Kulturni Nemci.

V gornjeavstrijski zbornici so nemškonacionalni poslanci napadli socijaldemokratskega poslanca Baumgartla in ga tako pretepli, da je obležal brez zavesti. Taka je svoboda v „republiku“! Seveda nemški nacionalci razumejo republikansko svobodo tudi pa „svoje“.

### Politične novice.

#### Renner v Rimu.

Avstrijski državni kancler dr. Renner se nahaja te dni v Rimu. Imel je že važne pogovore z ministrskim predsednikom Nittijem.

Renner se je pogovarjal tudi z nekim žurnalistom ter mu rekel, da pojde tudi v Beograd, da ima Jugoslavija veliko prihodnost in da hoče Avstrija tudi z nami živeti v miru in prijateljstvu.

Jadransko vprašanje. V političnih krogih se trdi, da preneha delo naše mirovne delegacije na pariški konferenci okoli 15. aprila. Dotedaj bi potem morala biti podpisana tudi že mirovna po-

godba z Madžarsko in rešeno jadransko vprašanje.

**Sporazum med Italijo in Jugoslavijo?** Italijanski listi so že poročali, da je prišlo med Jugoslavijo in Italijo do sporazuma. Kakor smo izvedeli od zanesljive strani, dosedaj še tega sporazuma ni bilo, pač pa se ga pričakuje v najkrajšem času.

**Pretep med Francozi in Nemci v Frankfurtu.** Vsled nemirov v Nemčiji so zasedli Francozi več nemških mest ob Remu, tako tudi Frankfurt. Te dni je prišlo tam do spopada med francoskim vojaštvom in nemškimi civilisti. Šest ljudi je mrtvih, 35 težko ranjenih.

**Vojni zločinci.** Naša vlada zahteva, da se izroči mednarodnemu sodišču 255 Avstrijcev in 1600 Bolgarov, ki so izvršili med vojno težke zločine nad prebivalstvom. Koliko je med temi celovških Nemcev, nismo mogli izvedeti.

**Skadar za Reko.** Italijani so si izmislili nov plan, kako bi ogoljufali Jugoslavijo za slovensko Primorje. Ponujajo nam Skadar v Albaniji, mi naj bi jim pa prepustili Reko. No, na te limance ne bo šel nihče!

**Mirovna konferenca.** Vrhovni svet se zopet sestane, in sicer to pot v San Remu dne 19. ali 20. aprila.

## Razno.

### Kaj se ljudje pogovarjajo v vlaku.

**Prevalje!** V voz stopi več žensk. Med njimi Tupinger in Stergar iz Drveše vasi. Pričeta zanimiv pogovor. Med drugim:

Tupinger: Sedaj ne nesejo več moje kure. Prej pa, ko so bile Nemci tu, pa so pridno nesle. Potem, ko zopet pridejo, bodo že zopet nesle. Saj tako kmalu zopet pridejo.

Stergar: Ja, ja, potem bodo pa že nesle. (Vstopi konduktar in Stergar ga vpraša:) K' da bojo vozili cugi v Celovec, zvu se nam toži po jimu. G're dobijo cukr pa 18 kron, kejkr ga duo oče!

Konduktar: Sedaj še ne gre, dokler ni popoln mir (Vlak obstoji čez nekaj časa, sprevodnik pa kliče: „Bleiburg“!

Ženski: Ah k' k' dvaro idie, ži dovgo nismo čuli štk!

Enakih pogovorov še vsak dan lahko dosti slišiš. Ako koga zanimajo, pa naj se pelje v Velikovec in nazaj. Sedaj gre lahko, ker vlaki tako ugodno vozijo.

**Velikovec.** Za Dijaški dom v Velikovecu so darovali: Hranilnica v Sinči vasi 400 K, svatje na žen. Val. Lačen 265 K, V. Božič 110 K, nadp. J. Čuš, žpk. Ebner po 100 K, oddelek. fin. str. v Rožeku 88 K, Globaški Orli 75 K, Mohorjani v Št. Lipšu 70 K, učiteljski zbor Prevalje 60 K, svatje na žen. J. Kranjc 57 K, vesela družba na Klopincu 48 K, ga. Kaki 40 K, v. s. svetnik J. Sitter 25 K, učiteljsvo libuške šole 30 K, J. Jekl 20 K, J. Gospodarič 15 K, Fr. Pavlica in J. Dolinšek po 10 K.

**Proda se:** petletna kobilica, breja, rjave barve, 16 pesti visoka; 2 junca (težka ca 1000 kg) in 1 bik, 18 mesecev star, mölltalske pasme. Janez Seger, gerent v Hodišah.

## Pozor! Kmetje! Pozor!

Najvišjo ceno za ovčjo volno, oprano in neoprano, plačuje edino le J. Oswald, Velikovec, kavarna Sparl. Prepričajte se!

**Kobile noriške pasme** (Norikerstuten) šestletne, 17 ped, brez pogrška, za plemo najpripravnejše in polkrvne vlahs (Halbblutwallachen) 4 in 5 letne, 16 ped, brez pogrška, strmine vajene prodaja Rihard Trizzi, Vuhred ob Dravi.

**Anton Lečnik**, urar in zlatar v Borovljah priporoča svojo veliko zalogo ur v niklu, srebru in zlatu, uhanov, zakonskih prstanov, verizic, budilk in stenskih ur. Zlatnino in srebrnino kupuje po najvišji ceni.

## Naznanilo.

Hranilnica v Sinči vasi se preseli s 15. aprilom iz Sinče vasi v lastno hišo v Dobro vas. Uradni čas: vsak četrtek od 9. do 12. ure. Obrestna mera: Za vloge od 1. aprila dalje 3%, za posojila 4%. Načelstvo.

## Pozor!

### Kmetje!

## Pozor!

### Za ovčjo volno,

oprano in neoprano, plačuje najvišje cene obče znani krojač in trgovec z volno Jakob Senica, pos. Št. Danijel p. Prevalje. Prepričajte se!

Kupi „Drava“ Maribor.

Rezan les (smrekov, jelkov, borov, mecesnov, bukov)  
Tesan les (smrekov, jelkov, borov)  
Okrogel les (smreka, jelka, bõr, mecesen)  
Bukov les (hlode od 25 cm debelosti naprej)  
Drva (trda in mehka)  
Stoječi les v gozdu  
Smrekovo skorjo

**kupi**

**vsako množino**

**„DRAVA“**

lesna trgovska in industrijska družba

Z. O. Z.

v MARIBORU.

Kupi „Drava“ Maribor.

## Mariborska eskomptna banka, podružnica Velikovec

Telefon št. 7 (interurban).

Glavni trg št. 37.

Račun pošt. ček. urada SHS v Ljubljani: 11.695.

Centrala Maribor

Podružnica Murska Sobota

sprejema vloge na knjižice in tekoči račun proti najugodnejšemu obrestovanju; dovoljuje vsakovrstne kredite pod najugodnejšimi pogoji; akreditivi na vsa tu- in inozemska mesta.

Podružnica izvršuje vse v bančno stroko spadajoče posle.

Blagajna je odprta od 1/2 9. do 12. ure in od 15. do 16. ure (3. do 4. ure popoldne).

Izvršuje nakazila v tu- in inozemstvo. Kupuje in prodaja devize, valute in vrednostne papirje ter eskomptira trgovske menice. Daje pojasnila vsak čas brezplačno.